

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 15—
za pol leta * 7.50
za četrt leta * 3.80
za 1 mesec * 1.30

Posamezna številka 40 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), prilije, levo.

Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 18

Ptuj, 3. avgusta 1919

I. letnik

Zlet Mariborske sokolske župe v Ptuj.

Kakor že objavljeno, vrši se 7 septembra t. l. zlet Sokola ob naši severni meji v Ptuj. Do zleta loči nas samo še mesec dni. Pozivljamo vsled tega vsa bratska društva k najvstrajnejšemu delu. Ptuj so zgodovinska tla. Tu se je pravzaprav leta 1908 utrgala lavina, ki je neizprosno drvela naprej, dokler nam ni zasijale solnce svobode. Kdo se ne spominja one zgodovinsko-važne skupščine družbe sv. Cirila in Metoda, ki se je vršila v Ptujju septembra meseca 1908. Komu niso v spominu ljubljanski dogodki, ki so sledili takratnim krvavim napadom na Slovence v Ptujju! Plamen, ki je zažarel v našem narodnem probujenju, ni več zatemnel. Ptuj je danes osvobojen in tu hoče Sokol proslaviti spomin vseh žrtev, ki so morale pasti za našo narodno ujedinjenje. Sokol hoče s svojim delom dokazati, da vse te žrtve niso bile zamanj. Tu v Ptujju se hočemo bodriti za nadaljno smotreno delo, ki je nujno potrebno, da utrdimo našo mlado svobodno državo. Bratje Sokoli na svidenje torej 7. septembra t. l. v prijaznem Ptujju. Odbor Ptujjskega Sokola.

Mariborski dogodki.

Še vedno se mnogo piše, še več govori in šulja o mariborskih dogodkih v noči od 22. na 23. julija t. l. Posebno, nam sovražni

Zmagoslavni polet Sokola med Srbe.

(Konec.)

Teci Savo, Dravo teci
niti Dunav silu gubi,
teci, teci svjetu reci,
da svoj narod Slovan ljubi.

Da Dunav, ti naš stari Dunav, ti nekdaž cel kolikor te je, slovanski Dunav. Isti si veletok gori na severu, v srednji Evropi, kjer so Nemci izpodrinili naše prednike v mnogih roparskih pohodih in s samo njim lastno zvižajo in nasilnostjo, da se sedaj imenuješ Donau, po nemškem uradnem vplivu po naše Donava. Prvič sem te videl naš Dunav kot Donavo, ko sem se vozil v slovansko sokolsko matico, zlato Prago, z železnico preko tebe, drugič, ko sem napravil zlet iz stolice naših zatiralcev — Dunaja, starega našega mesta Vindobona. Že takrat sem te občudoval. A še bolj krasen se mi zdiš danes, ker tvoje ozračje tu doli je čisto in zdravo, tam gori pa leže ob tebi sajasta mesta z velikanskimi tovarnami, ali pa vsak napredek zavirajočimi samostani. Tu doli se pasejo miroljubne črede govedi, konj, ovac, prašičev, gosi in rac na vojnih bujne sočne trave polnih bregovih, ali pa spavajo v toplem solncu na tvojem pesku, ki ga mečejo vsako sekundo na obrežje tvoji bistri valovi. Po livadah tvojih otokov in bregov razlega se tu doli veselo petje pastirjev in pastaric, ter vseh različnih ptic; do kolen stoje v tebi mirni obrežani in

zunanji listi, hočejo te dogodke izrabiti do skrajne mere v svrhu hujskanja proti naši državi. Celo Francoski listi priobčujejo, kakor posnamemo iz najnovejšega poročila „Slov. Naroda“ z dne 30. t. m. to-le tendenciozno vest: „V noči od ponedeljka na torek je prišlo do spopada med slovenskimi in srbskimi vojaki v Mariboru. Pri spopadu je bilo več oseb ubitih. Vzrok konflikta je nezadovoljnost, ki vlada med Slovenci zaradi srbskega tiranstva, nepotrpežljivost slov. vojaštva radi odgoditve demobilizacije in končno velika razburjenost radi številnih aretacij onih slov. vojakov, ki so se udeležili shoda, katerega so priredili socijalno-demokratski agitatorji v Ljubljani. Zdi se, da red in mir v Mariboru še vedno ni vzpostavljen.“

Vzroki pobune v Mariboru so našemu ljudstvu pač znani dovolj in naše ljudstvo bo vedelo samo najbolje presoditi, kako zlobno sestavljeno je zgoraj navedeno poročilo. Saj so tudi ravno fantje iz našega okraja pribežali naenkrat domov. Storili so to pod pritiskom nekaterih hujskačev, ki so v zvezi z zunanjimi agitatorji hoteli povzročiti v Mariboru nemire in razpajanje. Z zadovoljstvom slišimo, da so skoraj povsod stariši pognali svoje domov pribegle sinove nazaj in da ni prišlo v celnem okraju niti do najmanjšega spopada ali nasilnega nastopa teh zapeljanih pobeglih vojakov. Vsi so se zopet vrnili. Iz tega dejstva samega sledi, da ne more biti govora o kakem organiziranem bolševičkem gibanju med vojaštvom, še manj o kakem izrazu sovraštva napram Srbom, katerih sploh v Mariboru dosti ni in

love na trnek bolj za zabavo tvoje urne ribe. Baš nisem opazil, da bi mnogo vjeli, pa saj jim ni treba, kot onim tam gori, ki morajo na vse načine skrbeti za svoje lačne želodce. Hitro plove dalje mogočna ladja „Drava“ po Dunavu. Z bregov pozdravljajo nas podunavci, ki izgledajo na mnogih krajih majhni kot otroci, ker stoje daleč od nas na včasih do petdeset in še več metrov visokih bregovih. Mi se divimo njihovim, prijaznim, malim kočicam in tudi za njih mora biti diven pogled na tisoč Sokolov in Sokolic nosečo belo mogočno ladjo, plovečo preko modrih dunavskih valov, ter se kopajočo v najlepših zlatih solnčnih žarkih. Nebo nam je bilo naklonjeno in zato se razprostira nad nami najjasnejša nebesna modrinca.

„Evo ti Fogarač“, vsklikne neki brat. Ozrem se in tam na obzorju še daleč v smeri Beograda, vidim ono znamenito goro, iz katere je mogoč pogled na najskrajnejše balkanske meje naše kraljevine. Še eno uro utripalo nam je srce, v vedno silnejši razburjenosti nestrpnega pričakovanja in evo tu smo. Ko brzi galeb, katerih je na tem mestu mnogo, splava naša „Drava“ mimo švabskega jarma oslobojenega Zemuna, pozdravljeni iz obrežja, kakor tudi od tu vkreane naše mornarice, s trikratnim radostno oponosnim „hura“ in z dolgimi „živijo“ in „zdravo“ klici, na katerem se tre po vidiku vse zemunsko prebivalstvo in že plovemo v našo celo kraljevino spoječo Savo. Na ladji svirajo tri godbe, prepevamo pa vsi in odzdravljamo na vse strani. Sprednji del ladje zavzemajo

s katerimi žive naši ljudje v najboljši bratski vzajemnosti. Ne, da bi se kje čula pritožba glede nastopa Srbov, nasprotno povsod se izraža želja, da bi prišlo srbsko vojaštvo v čim največjem številu v naše kraje. Saj vemo, da ravno srbska disciplina jamči za mir in red.

Kar se je godilo v Mariboru, nima torej nikakega političnega pomena dalje. Škoda samo človeških žrtev, katere so dogodki zahtevali. Bil je pa potrebno, da se je nastopilo s vso strogostjo, proti brezvestnim hujskačem. Le na ta način se tudi napram državi nevarnim ljudjem udeležiti državna avtoriteta. Naša dolžnost pa je, skrbeti za to, da se jednaki dogodki nikjer in nikdar več ne ponove. Tu je poklicano k sodelovanju zlasti naše kmetjsko ljudstvo. Lastnik zemlje je najbolj ogrožen, ako se gode v državi nemiri. Le v urejeni državi gre lahko kmet mirno za svojim plugom, spravlja varno svoje pridelke. Ako pošilja torej kmet svoje sinove v vojaško službo, stori to v svojo lastno obrambo, v svojo lastno varnost. Naloga kmetjskih starišev je torej tudi, da vplivajo na svoje sinove, naj vestno vrše svojo vojaško dolžnost. Ako bodo vsi sloji složno delovali v tem smislu, bo kmalo izbrisan neugoden vtis obžalovanj vrednih mariborskih dogodkov

Pozor na promet z bankovci.

Uradni list od 26. t. m. prinaša naredbo delegacije finančnega ministrstva, ki prepo-

sestre, srednji in zadnji pa bratje. Kako ti je junak na savskem bregu? So li že zacepljene vse tvoje hude rane? Da, prvič sem te posetil v hudi zimi. Mehka snežna odeja te je takrat pokrivala in ti si ležal na svoji slavni višini, težko snivajoč, kot junak s prestreljenimi pljuči, da ti junak naš slavni Beograd. A danes, ej da, okreval si že precej. Urni so tvoji sinovi in hčere v delu za tvoj blagor.

Iskreamo se ob 11. uri v beogradskem pristanišču. Malo je Beogradčanov in še ti gledajo osuplo in nemo vprašajoče na nas. Brzo smo postavljeni v četrstope in sicer mešano Srb, Hrvat in Slovenec, ne glede na društva in župe. Glasbe zasvirajo in že se vspenjamo mimo utrd kalinegdanskih, v preslavno stolico potomcev Črnega Jurija. Beogradčani odpirajo okna, tu in tam so že največjo naglico dobili nekaj cvetja in sipljejo ga na nas.

Iz stranskih ulic hite nam naproti in skoro je sredina mesta polna krepkih, ponosnih in vzhičenih beogradskih junakov in junakinj.

Med ministrstvom in kraljevim dvorcem se ustavimo. Slovenski Sokoli zagledali so za nekim oknom ministrstva našega dr. Korošca, veselo ga pozdravijo, on pokima in izgine. Nismo ga videli več. Žal nam je bilo, posebno bratom iz nekdanje Štajerske, da vsem žal radi tega, ker je vendar naš in mož zaslužen za ves naš rod. Pozdravil nas pa je minister za nauk dr. Davidovič in predbaci-

veduje zlorabno žigosanje ter razpečavanje takih bankovcev. To žigosanje in razpečavanje je kaznjivo po tej naredbi z globo do 50.000 K ali zaporom do 6 mesecev ali pa z obema. Zamenjavo teh nepostavnih bankovcev za jugoslovanske žigosane dovoljuje delegacija finančnega ministrstva. Cela zadeva se tiče inozemskih jugoslovanskih narodnosti in zasedenega ozemlja, ki niso mogle poskrbeti pravočasno žigosanje svojih bankovcev. Prepovedan je nadalje uvoz nežigosanih bankovcev iz inozemstva v kraljestvo SHS. Nežigosani bankovci se smejo uvažati samo z dovoljenjem delegacije finančnega ministrstva. Naredba prepoveduje konečno izvoz vsake vrste denarja, tuzemskega ali inozemskega, kovanega ali papirnatega. Prost je le izvoz papirnatega denarja v potnem in obmejnem prometu do 1000 K, sicer je treba za vsak slučaj dovoljenja. Prestopek te naredbe se kaznuje z globo 5000 K ali zaporom 14 dni. Sicer pa se lahko krivicu zapleni ves denar, ki je bil predmet kaznjivega dejanja. Zoper razsodbo je dopustna pritožba tekem 8 dni na finančno delegacijo v Ljubljani. Določbe te naredbe so precej ostre. Dolžnost vsacega je, da si denar prav dobro ogleda, predno ga prejme.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani na pomoč!

V celi Jugoslaviji se zadnji čas vrste veselice v različne narodne in dobrodne namene, le za družbo se nikdo ne zmeni. Celo nje hčerke podružnice so nanjo pozabile. Še te prirejajo veselice v druge namene in pozabljajo na svojo dolžnost, njih materi, glavni družbi priti na pomoč.

Bliža se velika skupščina. In koliko je bilo dozdej občnih zborov? Ni to žalostno? Če se pa kak občni zbor priredi, pa ne pride niti zadostno število članov zraven. Čudno, da se je ljubav do te važne družba ohladila. Saj je vendar ona s svojim delovanjem rešila marsikatero ali marsikatero, da ni vtonil v nemškem ali laškem morju. Marsikdo reče, družbe ne bo treba, vsaj bo država prevzela vse šole. Dobro, ali zdaj jih še ni in ne vé se, kdaj se bo to zgodilo. In če družba tudi preneha, kar pa še dolgo ne bo mogoče, dobi nje premoženje itak narodni zavod „Slovenska Matica“.

Dokler pa družba obstoji, jo moramo podpirati, zlasti zdaj, ko je vsled vojne ve-

val nam je nenaznanjeni prihod, ker Beograd je v skrbeh, kako bi nas pogostil.

Iz visoke šole prihiteli so naravnost od predavanj visokošolci in zopet so nas okregali radi iznenadenja. „Dva tisoč nas je tu visokošolcev“, so rekli „premiselite, kako lep in časten vzprejem bi vam pripravili.“ „Bratje hvala vam lepa“, smo jim odgovarjali, „že vaša dobrovoljna jeza nas je očarala in nam je porok, da ste nas veseli in da vam je mil naš prihod.“

Odšli smo dalje, vedno lepše pozdravljani. Prišedši, nazaj pred hotel Moskvo, smo se razšli k obedu. Obedovali smo v različnih gostilnah in dasiravno je bilo vse pripravljeno v poslednjem hipu, vendar je bilo vse dobro in v redu. Srbskim častnikom moram izreči ob tej priliki posebno zahvalo. Povsod so pomagali nam Sokolom in sestram Sokolicam in celo iz svojega dodajali v mnogih slučajih. Ginjene radi sestrskemu ljubezni pa so bile posebno one sestre, katere so bile, kar na ulici, od dosedaj neznanih jim mladim, lepim Beogradčank povabljenih k obedu, na popolnoma jednostaven samo srbskemu narodu lasten način: „Enješ sestra, ajdi samnom ručat.“ (Slučaj sestra, pojdi z menoj obedovat). Ob treh nastopili smo v četverstopih pred hotelom Moskvo. Tudi vse službe prosto vojaštvo je bilo še pred nami že tu postavljeno po stotnijah pod poveljstvom nekoga čvrstega, širokoplečnega majorja na iskrem konju. Mi Sokoli naprej, za nami vojaki odkorakali smo ob zvokih treh godb na telovadišče. Bolj ko smo se bližali velikanskemu telovadišču, več

liko trpela, imela malo dohodkov, a učiteljstvo je pa le morala plačevati.

Pred leti se je sklenilo, da bo vsako slovensko društvo, ki priredi veselico, dalo nekaj deleža družbi. Le par slučajev je bilo, da se je to storilo, potem je ta lepa misel zaspala.

Na delo torej za našo miljenko „Družbo sv. Cirila in Metoda“! Ni potreben dober temelj za gradbo velike, važne stavbe? Zidarji, na drobno resno delo.

Gospodarstvo.

Vinogradniki obupavajo nad slabim vremenom. Ta poslednji dež zadnjih 14 dni jim je uničil zadnje upe na trgateg. Peronospora je nastopila v vinogradih s tako silo, da so nekateri že uničeni in ne samo za letos, tudi za prihodnje leto bo škoda na lesu, ker je listje ponekod že popolnoma rumeno in suho. Zadnji teden se je prikazal plesnivec na grozdju. Vinogradi, kateri so bili kolikortoliko vsled večkratnega in pravočasnega škropljenja ohranjeni peronospore, so sedaj napadeni po oidiju. Če stopiš v vinograd, najdeš, da je grozdje postalo sivo-kosmato, znamenje, da je oidij na njem. Kar torej ni uničila peronospora, bo pokončal plesnivec. Ako pa se komu posreči deloma trgateg, pa bo vino tako slabe vrste, da se ne bo dajalo primerjati še z lanskim letnikom, ker bo slabejše. Poljedelci imajo vsled slabega vremena velikansko škodo. Toča je zbilala ponekod klasje popolnoma, krompir bo začel gniti, sočivja pa tudi ne bo mnogo. Kdor pa se je od kmetovalcev zanašal še na trgateg, temu je sedaj vzeti zadnji up. Narodni pregovor, „Suša vzame en kos, mokrota pa dva kosa kruha“, se bo v ptujskem okraju letos uresničil.

Vinogradniki, pozor pred peronosporo in plesnobo! Vsled dolgotrajajočega deževnega vremena se je raznovrstno delo tako nakupičilo, da mnogi še v vinogradih niti prvokrat povezali niso. Posledica vlažnega vremena je tudi, da sta začel peronospora in plesnoba močno nastopati. Da se reši, kar se še rešiti da, se nujno nasvetuje, brez ozira na to, ali je mladje povezano ali ne takoj škropiti in za škropljenjem takoj žveplati. Res je, da se bo vsled tega dela pri hoji po nepovezanem vinogradu tu in tam kaka mladika odlomila, ali škoda, ki bi nastala radi prepoznega škropljenja in žvepljanja, bi bila veliko večja.

je bilo ljudstva na obeh straneh prostrane z drevoredi obdane ceste. Otroci obojega spola in vseh šol, ljudskih in srednjih hiteli so pod vodstvom svojih učiteljev in učiteljic na telovadišče. Vse nas je veselo in prisrčno pozdravljalo in nekateri otroci nosili so celo knjige po džepu, ker niso utegnili odnesti knjig domu, predaleč bi jim bilo in šele popoldne so v šoli izvedeli za naš prihod.

Pred telovadiščem smo. Bratje in sestre, ki morajo nastopiti, hite se preoblačit v zato jim odkazane prostore v bližini. Krog telovadišča pa se veča in veča venec gledalcev. Skoro vsi prebivalci Beograda, ne glede na stan, starost in spol tvorijo ta prekrasni venec. Do 10.000 šolske mladine je tu, cela vojaška posadka stoji v ozadju levo v dvoredih na malem breščku, med to in mladežjo so pa ostali meščani in meščanke, ne samo Srbi, celo Madžari, Nemci, cigani in židje. Vsi so tu, da vidijo naše delo in občudujejo našo vztrajnost.

A čuj, že svira godba kraljeve telesne straže veselo koračnico in že prihajajo prožnih, a odločnih in lahkih korakov naš cvet, naša bodočnost, naš ponos, naše sestre Slovenske pod vodstvom vzor-telovadca in Sokola Staneta Vidmarja na telovadišče. Srbske deklice ceptajo veselja, saj je prizor očarajoč. Toliko deklic modro oblečenih, z mičnimi rudečimi kopicami, kako naj bi mirovala gledajoča srbska deklica. Skrajna tišina zavлада med gledalci, „Tri, štiri in: e—ná, dve in tri, itd. — poveljuje brat Vidmar in zazibajo se telesce hčera naših gor in dolin v krasnih

Po škropljenju in žveplanju je povezati in trsje še enkrat poškopiti in žveplati, da se preje k tlom obrnjene dele pred napadom boleznih obrani. Opomni pa, da se priporoča letos, ker vedno dežuje, uporabljati dveodstotno galično raztopino. Ako pa komu primanjkuje bakrene galice, naj se obrne takoj na podpisane. Jos. Zupanc, drž. vinarski inštruktor v Ptujju.

Ožbaldski sejem v Ptujju dne 5. avgusta kakor vsako leto. Razun tega se opozarja na redne sejme: vsako sredo za svinje, vsaki 1. in 3. torek v mesecu za konje in govejo živino.

Urad za pospeševanje obrti namerava nabaviti večjo množino furnirja. Mizarji, ki reflektirajo nanj, naj prigrasijo svoje potrebščine najkasneje do 3. avgusta t. l. na navedeni urad Ljubljana, Dunajska cesta števil. 22. Cene so za kvadratni čevlj: cepljena hrastovina 0.8 mm 45 v, cepljena hrastovina 1 mm 58 v, bukovina cepljena in parjena 0.8 mm 33 v, brestovina cepljena 0.8 mm 53 v, lipa cepljena 0.8 mm 33 vinarjev.

Dobava že plačanega blaga iz Nemške Avstrije, čigar izvoz Nemška Avstrija ni dovolila. Med centralno upravo za trgovački promet sa inostranstvom v Beogradu in dunajskim Warenverkehrsbureau-jem se je sklenila pogodba, glasom katere bo dovolila Nemška Avstrija izvoz vsega tistega blaga, ki je bilo plačano pred 22. marcem 1919. Če pa je blago plačano le deloma se bo dovolil izvoz le deloma, to je plačavega blaga. Pozivljajo se tedaj vsi zainteresirani, da se vložijo do najpoznejše 5. avgusta t. l. tozadevne, pravilno kolkovane prošnje, opremljene z vsemi dokazili, na podružnico centralne uprave v Ljubljani. V prošnji morajo biti navedeni vsi podatki, t. j. vrsta in množina blaga, natančni naslov prodajalca, vrednost, koliko je plačanega in kedaj.

Povišane cene v brivskem obrtu. Z ozirom na to, da so brivci kljub vsestranski draginji za svoje delo le enkrat za malenkostno svoto zvišali cene in z ozirom na to, da so cene v brivskem obrtu v vseh drugih krajih večje, kakor tudi z ozirom na to, da je obstanek brivcev vsled vedno naraščajoče draginje resno ogrožen, so člani podpisane zadruga prisiljeni, da cene za potrežbo sedanjemu času primerno zvišajo. Nove cene, ki stopijo v veljavo 1. avgusta 1919, so sledeše: Briti 2 K, briti in česati 2 K 50 v, glavo briti 4 K, glavo uniti 3 K, vrat briti 1 K, lase vstriči s strojem 2 K, na frizuro 3 K, lase kodrati 4 K, lase osušiti z aparatom 1 K,

gibih do poklekov in počepov, roke pa se širijo, sklepajo, dvigajo, krčijo in zopet izprožajo kot v pozdrav srbskim sestram in bratom, kot bi jih vabile v svoj krog.

Prva vaja je dovršena izvršena. Male Srbkinje in mali Srbi veselja in občudovanja vzklikajo, plakajo in tudi starejim vzhličenja rose oči. Druga, tretja, četrta in peta vaja slede druga drugi hitro in vendar z največjo mirnostjo in vsaki sledi vedno bolj in bolj naraščajoča, navdušenja polna pohvala. Iz venca gledalcev hite Srbi in Srbkinje vseh starosti in donašajo bratu Vidmarju in sestram Sokolicam velike šopke rudečih rož. Vesele in ponosno mirne hite Sokolice iz telovadišča. Pred izhodom pa prihite beogradski maturanti k Stanetu z velikim krasnim šopkom, njega samega pa dvignejo na svoja ramena in veselo vzklikuje ga nosijo pred burno pozdravljanimi Sokolicami do izhoda.

Na telovadišče prihajajo združeni bratje Hrvatje in Srbi ter izvajajo dovršene praške proste vaje ob zvokih sokolske fanfare iz Zagreba, katerim slede burni vzkliki pohvale in navdušenja. Pridejo Slovenci.

Ljubljanske vaje: Omenil sem že kaj zahtevajo in kako so bile izvajan v Novem Sadu. A takrat poznalo se je našim bratom, da se zavedajo hvaležnosti in ljubezni Beogradu, opazilo se je že takoj pri nastopu, da čutijo svečano razpoloženje med zidovjem v naših narodnih pesmih tolikokrat poveljevanega mesta.

Stal sem poleg nekoga srbskega podpolkovnika. Glava mu je že srebrna, obraz raz-

brke izvleči 60 v, prirezovanje brade 2 K. Vse druge zahteve se posebej zaračunajo. Za postrežbo izven hiše in striženje las v soboto, na praznik in dan pred praznikom se računa dvojna cena. Brivnice so vsak dan odprte od 7 ure zjutraj do 1/2 13., od 1/2 14 do 19. v soboto in dan pred praznikom od 20. ure zvečer. Na praznik so brivnice odprte od 7. do 12. ure. Če delo trpi dalje, kakor so določene ure, se za pokritje stroškov cene primerno zvišajo. Vsak brivski mojster je proti globi dolžan držati se omenjenih cen in reda in istega dosledno držati. — Deželna zadruga brivcev in vlasuljarjev za Slovenijo s sedežem v Ljubljani.

Dopisi.

Realna gimnazija v Ptuj. Višji šolski svet je v seji dne 17. julija sklenil, da se poverjeništvu za uk in bogočastje predlaga presnova državne gimnazije v Ptuj v realno gimnazijo. V realni gimnaziji bo se namesto grščine učila francoščina, kemija in opisna geometrija; po dovršeni realni gimnaziji se lahko prestopi na vseučilišče ali na tehniko. Seveda bo se preosnova izvršila polagoma začevši s prvimi razredi. Sicer pa se je po najnovejših vesteh v prosvetnem ministrstvu že izdelal novi učni načrt za srednje šole, po katerem bi prvi trije razredi bili enotni po celi kraljevini.

Deška meščanska šola v Ptuj. Višji šolski svet je v seji dne 17. julija sklenil, da se ustanovi deška meščanska šola v Ptuj, ako se okraj ali vsaj občina zaveže za vzdrževanje poslopja in kritje stvarnih potrebščin. Občina je v prošnji za šolo to že obljubila, pričakuje pa od okraja in denarnih zavodov zdatne pomoči. Deška meščanska šola je za ptujski in ormoški okraj velike važnosti, ker nudi boljšo izobrazbo bodočim kmetovalcem, obrtnikom in trgovcem. Po dovšeni meščanski šoli, ki bo trajala 3 ali 4 leta, se lahko vstopi v razne strokovne (kmetijske, obrtne ali trgovske) šole in tudi v učiteljsiše.

Iz seje mestnega sosveta dne 28. julija. Rešijo se nekatere obrtne in osebne zadeve. Sklene se razpis služb dveh učiteljic na mestni gospodinjski šoli in sicer ene za kuhanje in gospodinjstvo, druge za šivanje in krojenje. Na vprašanja pojasni g. vladni komisar, da so vznemirjajoče vesti glede odstranjenja delavnic južne železnice in vojaške garnizije iz Ptuja popolnoma neosnova-

oran od mraza, solnca in dežja. Oči zro živo, a milina bratske navdušnosti izpodrinila je, njihov bojevit lesk Zarosile so se mi oči, ko vzklikal: „Evo samo pazi, gledaj, sad ti pada, sad ti klakne, sad se ti klone; i ruke, sad su gore, sad spreda, sad su zada, sad se ti krče, sad mu sune i se vrte, a sve u jedno, sve toliko vkupno; da joj jima Bugarima i Turcima, da imaš barem jedan bataljon ovakovih krepkih ljudi na solunskoj fronti. Samo pazi, sve svrše u sekundi i onda opet su ponosito mirni. Čovječe, ovi morajo, da samo igraju s puškom, zagotavljal sem solunskega junaka, da hočemo in želimo, da se izpolnijo njegove želje v vsaki potrebi in zopet sem ga prepustil njegovemu navdušenju polnemu gledanju in ocenjevanju.“

Že odhajajo naši bratje, brat Vidmar pred njimi zopet visoko na ramah navdušenih Srbov, a prihajajo pa sestre Srbkinje in Hrvatice k rajalnim vajam z obroči. Čakovec, Novi-Sad sta že videla in občudovala, ali tako nezna nikdo gledati in občudovati kot Beograd. Do neba so orili pozdravi, zopet so bili šopki znak hvaležnosti in vzhičenosti; saj velja za te sestre isto, kar velja za naše; mehka krasota združena s težko dosegljivo gibčnostjo in nežnostjo jim je lastna, kot je našim lastna.

Prehitro so odšle, a čas opminja že k zaključku. Urno je bradlja nameščena, urno hiti naša vzorna vrsta k njej. „Postati stoj, čelom vzad, čepice dol, čelom spred, odmor“ in že stopa prožnih korakov Stane. Moč, gibčnost, stalnost, vztrajnost vse je združeno

ne. Vojaštvo se na novo organizira, gotovo pa je, da ostane v Ptuj primerna garnizija. Delavnice južne železnice se ne le ne odstranijo, ampak celo razširijo. Glede notice v „Slov. Gospodarju“ od dne 24. julija, ki očita mestnemu uradu veriženje, se ugotovi, da mestni urad nima galica in je tudi ni prodal na Hrvaško. Galico razpečuje v Ptuj, kolikor je znano, edino le okrajni zastop. Tudi z Reinhardovo perutnino in mastjo nima mestni urad nič opraviti. Sicer pa bi bilo prav dobro, ako bi mestni urad mogel posredovati in zamenjati živila, ki so pri nas v izobilju, za železo, galico, sol in druge predmete, katerih primanjkuje. Dobička ne bi vtaknil posameznik, ampak koristilo bi vsem občanom in posredno celemu okraju.

Naš magistrat je določil cene za najnujnejše življenske potrebščine. Vendar enkrat! Bil je že skrajni čas za to. Te cene mora imeti vidno nabite vsak trgovec, gostilničar, kavarnar itd. S tem upamo, da bodo zginile razne pritožbe, katere so se množile v zadnjem času, zlasti tudi glede naših mesarjev. Ti, kakor drugi so si delali cene, kakor se jim je dozdevalo, včasih tudi, kakor se jim je dopadla stranka.

Skrievanje blaga. Svarimo pa pred skrievanjem blaga ali zadržanjem tega, ker v tem slučaju se bode nastopilo z drugimi sredstvi, kojih posledice si naj pripiše vsak sam.

Otroško vrtnarico za mestni otroški vrtec išče mestni magistrat v Ptuj. Prošnje, opremljene z domovinskim listom, izpričevalom, npravnostnim in zdravniškim izpričevalom, naj se pošljejo takoj mestnemu magistratu v Ptuj.

Pozor! Visokošolci, strokovne učiteljice za gospodinjstvo, šivanje, glasbo (glasovir) in moderne jezike se opozarjajo na razpis ptujskega mestnega urada v Uradnem listu štev. 120 stran 426.

Stanovanjsko vprašanje v Ptuj. Zadnje dni se nekateri Ptujčani — tudi Slovenci — razburjajo radi odpovedi stanovanj nemškim rodbinam. Poučeni smo natančno o tej zadevi ter povemo, da je vlada odredila že mesca januarja, da se odslovi vse nemško uradništvo in to le vsled tega, ker je Nemška Avstrija storila to že poprej glede slovenskega uradništva v Nemški Avstriji. Omenjamo le še, da se s temi Nemci v uradih najuludneje postopa, da so se jim izselilni roki podaljševali cele mesce in se nikogar ni žalilo v njegovem narodnem čustvu. — Sedaj še pa vprašamo, ali je našim političnim uradom

v izvajani vaji. Cela vrsta je najdovršeneje izvajala najrazličnejše vaje. Vsi bratje so popolni, vsi so vzorni. Navdušenje narašča in narašča, ali pazi kaj je to. O nečem se brat Stane dogovarja s svojimi. „Pozor: hodoma pohod.“ Samo glej! Prvi skoči prat Vidmar na bradljo, šteje ena, a že tudi stoji na rokah, na dve stoji že drugi, tri, tretji itd. Šteje osem in osem naših najboljših je mirno v stoji, drug za drugim, kot drevo pri drevesu v ravni vrsti drevesnice in to skoro minuto dolgo. Vihar, kaj vihar, orkan ploskanja in vse oglušajočih vzklikov se dvigne. Mnogo sem že videl, mnogo že slišal, ali to, kar se je tu vršilo ni mogoče povedati ne popisati. Poslednja naloga je dovršena. Na telovadce siplje se cvetje, vse roke jim mahajo v pozdrav, vse oči pijejo krasoto njih krasnih teles. Godba svira najlepšo slovansko koračnico, sokolsko koračnico in zopet so oni, ki so nosili najtežja bremena v strašni zimi skozi albanske gore, dvignili ponosno sladko in lahko jim breme na svoja junaška ramena našega brata Stane Vidmarja in ga nosili po telovadišču, kakor da bi ga nameravali obdržati za večno tu med seboj.

S samo Sokolu lastno hitrostjo postavili smo se zopet vsi v četverostope pred telovadiščem in ob zvokih glasbe, burno pozdravljeni iz Beograda pohiteli smo nazaj na glavni trg pred hotel Moskva.

Kratek razhod napolnil je vse bližnje gostilne z veselimi vrvenjem. Vsi smo bili lačni in tudi žejni, isto tudi naše sestre. A čas je kratek. Treba je nastopiti k odhodu.

znano, kako postopajo Nemci v Nemški Avstriji z našimi slovenskimi rodbinami? Da omenjamo le par slučajev: 1. Rodbino mizarja Klemenčiča, ki je prišla iz Brucka, uradni organi in privatniki surovo napadali, ko je prosila za potni list češ: „Windische, glejte da se poberete k vašemu kralju Petru“ psovali jih itd. 2. Inženir Ž. v Gradcu je bil te dni vržen na ulico brez vsakega poviša, četudi ni uradnik in je imel tam posle. 3. Rodbina L., ki je tudi v Ptuj dobro znana, je morala v nekaj urah zapustiti svojo lastno hišo v Gradcu kljub temu, da je član te rodbine bil v kritičnem času glasom zdravniškega spričevala na smrt bolan in tudi kmalu na to umrl. Vse tozadevne prošnje niso nič pomagale. Sedaj pa pozivljamo naše ptujske Nemce, da se tisti Nemeč javi, s katerim se je pri nas tako postopalo in potem pa naj sodi javnost, na kateri strani je brutalnost.

Dijaška kuhinja v Ptuj. Za to kuhinjo so darovali v drugi polovici minulega šolskega leta 1918/19: 800 K vlada za Slovenijo; 400 K okrajni zastop ptujski; 200 K Hranilno in posojilno društvo v Ptuj; 155 K 50 Fr. Zacherl, učitelj v Ljutomeru, nabrano na gostijah in sicer: Fr. Sagaj in Kapun v Noršincih 76 K, Hanžel in Lešnik na Podgraju 51 K, Al. Vaupotič in Lize Slavinec v Cezanjevcih, 28 K 50 v; 150 K pisarna dr. Fermevca iz poravnave Muršič-Majerič 50 K, Horvat Majcenovič 20 K, Prosenjak-Kuhar 20 K, Kokot-Bratušek 20 K, Stiglic-Stoklas 20 kron. Horvat Antonija Horvat Andrej 20 K; po 100 K: Posojilnica v Gornji Radgoni, Toman Janez, župnik v Hajdinu, Vauhnik M., nadučitelj pri Sv. Marku, Žizek Ivanka v Ormožu; 135 K Guček K., kaplan pri Sv. Lovrencu na Dr. p.; 105 K Ivan Atelšek, nabrano ob blagoslovitvi Solinove kapele v Bukovcih; 103 K Adolf Gril, kaplan v Cirkovcih, z gostije Kampl-Paj; 95 K pisarna dr. Gosaka iz poravnave Vertič-Sešerko 20 K, Verlak-Korošec 20 K, Kuhar-Prosenjak 20 K, Gajser-Vičar 25 K, Belšak-Korošec 10 K; 70 K Ozmeč J., dekan v Ljutomeru, z gostije Puconja Matija Sever Marija in Franc-Puconja Terezija v Strožji vasi; 66 K Fr. Hlastec, župnik pri Sv. Marku, iz vesele družbe pri Peklarjevi kapeli Novi vasi; 60 K iz pisarne dr. Horvata, Lubec-Simonič 40 K, Koželj-Horvat 20 K; 53 K Fr. Časl, kaplan pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, z gostije Vogrin-Zorjan; po 50 K: Jos. Cerjak, dekan v Slov. Bistrici, Barle, nadgozdar,

Tudi to je hitro izvršeno. Še enkrat so nas obsipali s cvetjem, še enkrat so dvignili našega načelnika na remena in on se je zahvalil in izval je nepopisno navdušenost, ko je povedal jasno in glasno, da vzprejme vsa vzklikanja, častitanja in pozdrave ne kot znak čaščenja njega samega, ampak kot izraz čaščenja Sokolstva, njegovega poslanstva dela in uspeha.

Slovenci zapeli smo par naših lepih pesmi, združeni z brati Hrvati in brati Srbi zapeli smo „Slovenac, Srb, Hrvat za uvojek brat i brat.“ Godba zaigrala je Naprej, Lepa naša in Bože pravde in že doni povelje: „Pozor, hodoma pohod.“ Polne so ulice natlačene polne, nikjer ni redarjev, kot jih sploh celi dan nismo nikjer videli, a vse jedno vlada najlepši red. Ob obeh straneh ob hišah spremljajo nas tisoči ljudstva in stojijo pri oknih, na vratih in pozdravljajo, pozdravljajo v ljubezni. Mimo Kalimegdana korakamo. Vse trdnjavsko zidovje je polno se od nas poslavljajočih in tudi nasipi ob cesti, skozi doli do Save, do pristana in v pristanu polni so krovi vseh ladij od nas slovo jemajočih. Še enkrat „Naprej zastava slave“, še enkrat „Lepa naša domovina“ in še enkrat „Bože pravde“, ladja zapiska, voda se zapeni in z Bogom a ne za večno, dragi naš Beograd in tvoji junaški prebivalci, z Bogom, na skorajšnje svidenje pri nas ali pri vas.

Skoro smo bili v Zemunu. Pričakali so nas z zastavo naši vojaki mornarji in vsi Zemunčani. V brzem pohodu smo korakali

dr. Pirkmaier, vodja okrajnega glavarstva, Robič M., trgovec v Središču; po 40 K: Ašič Makso, dijak v Marikoru, z zabavnega večera v Gornji Radgoni, Ravšl Ante, župnik v Cirkovcih, dar Ane Lenart; 25 K posojilnica v Framu; po 20 K: Brenčič Al., trgovec, Brenčič M., posestnik v Spuhlji, Kurent, narednik, Sorman M., davčni upravitelj, dr. Fr. Šalamun, odvetniški konc.; 16 K Meža M., vodja mestnega urada; 14 K Fr. Vajda, gimn. ravnatelj; po 12 K dr. K. Šmid, Milan Zemljič, vodja poštnega urada; po 10 K: Jak. Arnuš, davčni upravitelj, Breznik Jos., davčni upravitelj, dr. Iv. Fermevc, odvetnik, dr. A. Gregorec, zdravnik, J. Klemenčič, nadučitelj, Fr. Koser v Juršincih, Pichler Fr. davčni upravitelj, dr. H. Schreiner, sodnik, Al. Senčar, trgovec, Milan in Vladimir Vošnjak, trgovca; po 8 K: Cilenšek, mestni vikar, dr. Ant. Stuhec, sodnik, dr. A. Visenjak, odvetni. konc.; po 6 K: Führer S., davčni upravitelj, Skuhala Ferdo, posojilniški uradnik; po 5 K: Jerše L., vodja davčnega urada, Jos. Komljanec, prof., Verstovšek, dr. Vuk, sodni predstojnik; po 4 K: Bratkovič K., notar, Horvatič, mizarški mojster, Kobal J., strokovna učiteljica, Sagadin Lj., tajnik okrajnega zastopa; po 3 K: Habjanič M., davčni upravitelj, Zvolsky, inženir; po 2 K: Alič, prof., Berlič, gostilničar, dr. Gaber, sodnik, Omerzu, nadgeometer, Klasinc, poštni uradnik, Pibler Blaž, krojač, Vodnik Hinko, prof.; po 1 K: Smodič, Wagner, poštna uradnika, dr. K. Zelenik, prof. Odbor se zahvaljuje vsem darovateljem, proseč jih tudi zanaprej naklonjenosti.

Izjava. Podpisani Franc Lah, pisarniški uradnik pri zemljemerskem uradu, nisem identičen z g. Lahom, ki je podpisal izjavo Milošiču v zadnji številki. Franc Lah.

Državna posredovalnica za delo, podružnica za Ptuj in okolico. V tednu od 20. do 26. julija je iskalo dela 40 moških in 12 ženskih delavnih moči. Delodajalci so iskali 10 moških in 9 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 22. od 1. januarja do 26. julija 1919 je iskalo dela 508 delavnih moči, delodajalci so pa iskali 436 delavcev in delavk. Posredovanj se je v tem času izvršilo 214. Delo iščejo: 1 oskrbnik, 1 nadvrtnar, 3 vrtnarji, 6 kamnosekov, 1 steklar, kovači, ključavničarji, mehaniki in elektromonterji (24) mizarji, kolarji, bičarji, (16) usnarji, vrvarji, čevljarji (8) peki, slaščičarji, mesarji, natakari, (10); nadalje zidarji, tesarji, strojniki, uradni sluge, trg. pom., pis. moči, dninarji, i. t. d. V delo pa sprejme posredovalnica: 3 poljske pristave, večje število poljskih delavcev, mizarje, pletarje, kolarje, čevljarje, tesarje itd.

skozi razsvetljeni Zemun, iz oken se je vsipalo cvetje in pozdravljanja ni bilo ne konca ne kraja; tudi francoski častniki in vojaki so nam klicali: „viva, viva.“ Še enkrat smo zapeli pred kolodvorom in naši vojaki mornarji zapeli so slovensko o Reki, o Trstu, Dalmaciji in Gorici, da ne bode nikdar nikdar italijanska in

Zovi, samo zovi,
svi će Sokolovi
za te život dati

in potem zasedli smo vlak. Zaprhalo sta dva stroja in izginili smo v dež, grom in črno noč.

Sisek nas je zopet navdušeno, kot prvič pozdravil in zopet smo tu, zapeli. V Zagrebu smo se najprisrčneje poslovili od bratov Hrvatov. Brat Car Lazar skupni podstarosta poslovil se je v imenu bratov Hrvatov v najtoplejih besedah in navduševal za čisto in plemenito sokolsko delo. Zopet smo peli, zopet je svirala godba, a še nismo doma, torej še enkrat stisni roko in z Bogom bratje in sestre, na svidenje v kratkem na sokolskem zletu v Ptuj.

Vozeči se proti domu smo počasi vsi pospali in na vsaki postaji smo se mirno razhajali.

Krasno je bilo med Srbi, a tudi krasno mora biti med nami Slovenci v Ptuj 7. septembra tega leta, zato se sestre in bratje takoj vsi na delo. Zdravo! Brat Sokol!

Za organizacijo jugoslovanskega svobodomiselnega dijaštva. Svobodomiselno jugoslovansko dijaštvo se sestane koncem avgusta ali začetkom septembra za 3 dni v Celju, da se posvetuje o organizaciji svojih sil. Računa se na okoli 400 delegatov iz vseh delov države. Ker je dijaštvo večinoma brez sredstev, dolžni smo odrasli, da preskrbimo gmotna sredstva za naše goste. Celje samo tega ne zmore, akoravno bode storilo vse, kar more. Častna dolžnost vseh svobodomiselnih krogov je, da izdatno podprejo pripravljalni odbor, ki se je sestavil v Celju. Ne le denarni prispevki, tudi jestvine in okrepčila bodo dobro došla. Pozivamo vso javnost, da se častno odzove pozivom, ki ji prispejo te dni. Uvedla se bode kontrola, ali posamezniki in zavodi res storijo, kar njih močem odgovarja. Za pripravljalni odbor: dr. Vekoslav Kukovec, narodni poslanec.

Cirkovce na Dr. p. Kakor so dognala naša poizvedovanja ne odgovarjajo napadi na orožniško postajo v Cirkovcih resnici, ampak so bili falsificirani. Ker nočemo delati nikomur krivice, radevolje to popravljamo in nas le veseli, da je tamkajšnji orožniški stražmojster na svojem mestu. Preiskavo vodi sedaj oblast in bodemo poročali o nje izidu. Svarimo pa vsakega, posluževati se tujega imena.

Požar v Gorišencih. Dne 18. julija popoldan je nastal v škednju posestnika Alojzija Zaveca v Gorišencih ogenj. Zgorel je škedenj in streha nad hlevom, gospodarsko orodje, ter seno in slama. Povzročitelja požara se še ni dognalo. Škoda se ceni na 12.000 kron. Zavarovano je bilo poslopje za 1600 kron.

Opozoritev zaradi občinskih vojnih posejil! Županstvu mesta Ormož je prejelo od centralne banke nemških hranilnic poziv, naj zaradi kuponov vojnega posojila, katero je občina svoj čas podpisala, vpošlje od sedanjih zastopnikov občine podpisano izjavo, zaradi obračunaaunitete pri komunalnem kreditnem zavodu v Gradcu. Ker so podobne pozive morebiti dobile tudi druge občine, ponovno opozarjam, da po začasni odredbi deželne vlade v Ljubljani in z ozirom na stališče vlade v Beogradu še ne vplačana za komunalni kreditni zavod v Gradcu podpisana vojna posojila z ozirom na nezakonitost postopka od naše strani niso priznana, in da bi ravnal vsak zastopnik ktere koli občine le na lastno nevarnost in tudi gmotno odgovornost, ako bi podal kljub temu kako za občino obvezno izjavo glede vojnih posojil. Predsednik likvidacijske komisije za Štajersko v Celju.

Strela je zažgala dne 12. t. m. popoldne hišo kočarja Jurja Dragoner v Vitau. Zgorela je streha nad hišo. Škoda se ceni približno na 2000 kron. Zavarovano je bilo poslopje na 600 K.

Utonil je dne 3. t. m. popoldan Janez Vegrinc 31 in pol leta stari slaboumni sin posestnice Neže Vogrinc v Dobrini blizo gospodarskega poslopja se nahajajoči neograjeni mlaki. Utopljenec se je igral na dvorišču, in ne da bi ga kdo opazil, padel v omenjeno mlako.

Smrtna nesreča pri vožnji. Dne 17. julija popoldan je peljal 50 let stari posestnik Juri Erlač iz Vareje 2 polovnjaka vina iz Drave proti Ptuj. Na klancu v Dravcih mu je pa že poškodovani zavor odrekel, vsled tega se je pognal voz v divji tek pri čemur je padel že nekaj vinjeni voznik pod voz, ki mu je lobanjo zdrobil. Erlač je bil na licu mesta mrtev. Vozu in vpreženim volom se ni ničesar zgodilo.

Središče. Tukajšnjim orožnikom, se je posrečilo zasačiti tatinsko-roparsko družbo, ki je strahovala že delj časa celi kraj. Glavni krivci so že pod ključem. Vsa čast pa neustrašenim in marljivim orožnikom, ki so nas rešili te nadleže.

Ogenj. V Slavšini, občina Sv. Andraž v sl. g., je nastal ogenj v noči dne 18. t. m. v listnjaku posestnice Marije Sevičnik. Zgorel je listnjak, hlev in streha hišnega poslopja, kakor tudi zrnje in obleka. Povzročitelja ognja se še ni dognalo. Domneva se pa, da so

znetili fantje ta požar, ki so ostanke cigaret neprevidno proč metali. Škoda se ceni na 20.000 kron. Zavarovano pa je bilo poslopje le za 1000 kron. Ljudje, bodite previdni!

Politične vesti.

Zbor zaupnikov JDS iz mariborskega okrožja se vrši v nedeljo, 3. avgusta ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru. Dnevni red: 1. Poročilo o strankini politiki v Narodnem predstavništvu. 2. Valuta, vojna posojila in druga finančna vprašanja. 3. Agrarna reforma. 4. Strankino delovanje v mariborskem okrožju. 5. Sprememba organizacijskega reda vsvrho večje samostojnosti okrožij in organizacija kmetijstva v stranki. 6. Volitve okrožnega odbora. 7. Volitve odbornikov za izvrševalni odbor v Ljubljani. 8. Slučajnosti. Zbora se udeleži poleg našega državnega poslanca prof. Voglarja tudi podpredsednik deželne vlade dr. Žerjav. Vse krajevne organizacije naj prijavijo pravočasno svoje zaupnike in jim dajo v svrhu kontrole posebne legitimacije. Častna dolžnost vseh zastopnikov pa je, da se udeležijo polnoštevno tega važnega zborovanja. Vsa potrebna pojasnila daje okrožni tajnik prof. Voglar v Mariboru.

Vsem krajevnim organizacijam JDS v mariborskem okrožju. V smislu novega strankinega statuta naj skličejo vse krajevne organizacije JDS tekom julija izvanredne občne zbere, na katerih naj izvolijo svoje zaupnike za zbor zaupnikov JDS iz celega mariborskega okrožja, ki se vrši 3. avgusta ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru. Vsaka organizacija voli za vsakih 25 članov po enega zaupnika. Ob enem se naj izvoli za vsako krajevno organizacijo zastopnik v kmetijski svet. Vse te izvoljene osebe je treba javiti pred shodom zaupnikov v Mariboru okrajnemu tajniku prof. Voglarju in tajništvu JDS v Ljubljano. Izvoliti pa je treba take zaupnike, ki bodo 3. avgusta tudi zanesljivo prišli v Maribor. Krajevna organizacija naj jim izda posebno legitimacijo.

Društvene vesti.

Pripravljalni odbor za Sokolsko slavnost ima v soboto, dne 2. avgusta 1919 ob 20. uri redno sejo v Narodnem domu. Dnevni red: poročilo posameznih odsekov.

Sokolska slavnost z javno telovadbo se vrši dne 15. avgusta t. l. v Ormožu. Sokoli sosednih društev in prijatelji Sokolstva: na svidenje v Ormožu.

Najnovejše vesti.

Naše čete zapuste Celovec. Ententa je na italijanski pritisk odločila, da morajo jugoslovanske čete do 30. julija ob 24. uri izprazniti Celovec, katerega zasede nemško-avstrijsko vojaštvo. S tem pa še ni rečeno, da pripada Celovec končnoveljavno Nemški-Avstriji. Plebiscit bo — soditi po razpoloženju, ki vlada med ljudstvom v slovenskem delu Koroške — izpadel v ozemlju A-črte ugodno za Slovence. Ljudje, tudi nemškutarji uvidevajo, da jih čaka v Nemški Avstriji propad, pomanjkanje, rekvizicije, oddaja premoženja, in se zato izjavljajo za Jugoslavijo. Celovčani pravijo, da če se rodovitni del Spodnje Koroške izjavi za Jugoslavijo, Celovec pa bi pripadel Nemški Avstriji, je mesto gospodarsko uničeno. Med trgovci in obrtniki vlada veliko gibanje, ki znači, da je treznomislec del celovškega prebivalstva spoznal, da ima Celovec v Jugoslaviji veliko bodočnost, v Avstriji pa mu grozi gospodarski pogin. — Družba sv. Mohorja se je s svojimi stroji in zalogami te dni preselila v Sinčoves, Pli-berk in Prevalje.

Ko zapuščamo Celovec. LDU. Celovec, 30. julija. Mnogo korporacij in uglednih zasebnih privatnih oseb kakor tudi več občin iz celovške okolice je storilo pri koroški deželni vladi korake, da bi se preprečila zopetna zasedba mesta in okolice po nemško avstrijski ljudski brambi, ki se je odlikovala s plenitvami in razuzdanostjo. Koroška deželna vlada je uvidela potrebo, izjaviti v oficijalnem komunikeju, da bo nemškoavstrijsko orožništvo zasedlo Celovec in njega okolico.

Zavezniške čete zasedejo Reko. Cürih, 29. julija. (Čtu). „Popolo d' Italia“ javlja, da so na predlog Clemenceaua odplule ladje z angleškimi, ameriškimi in francoskimi četami proti Reki. Do pojasnitve položaja ne sme Italija izvajati na Reki nobenih vladarskih pravic. (Ldu.)

Svobodna trgovina na Jadranu. Pod nadzorstvom Amerike. Belgrad, 30. julija. Vsled odločitve mirovne konferenec, bo trgovina na jadranskem morju popolnoma svobodna. Organizacija trgovine na jadranskem morju se bo poverila Amerikancem, ki bodo vodili tudi nadzorstvo.

Izpraznitev Celovca uradno potrjena. Ljubljana, 30. julij. Po konvenciji, podpisani dne 28. julija ob 16. uri v Celovcu, se izvrši zavzemanje nove demarkacijske črte tekem 31. julija od 6. ure zjutraj do 17. ure popoldne. Nova demarkacijska črta. V tej konvenciji določena demarkacijska črta med Dravo in Karavankami je nastopna: Maluška peč (Malestiger Kogel), kota 1801, kota 724, most 575 na cesti 573 Malešče (Mallestig), — Gornje Loče (Oberlatschach), 1200 m vzhodno Malešče (Mallestig), Poljana, kota 661, Krače (Kratschach), stopi na Dravo pri Dragničah (Dragnitz), Drava do 1 km istočno mosta Rožek, potem ca. 300 m zapadno ceste Želpreče (Selpritsch) do jezera 500 m jugozapadno od Vrbe, rezervoar vodovoda južno od Vrbe (Velden) ta je nemška, sredina Vrbskega jezera, Vankart (Glinica, Glanfurt) do izliva v Gline (Glan), selo (Žrelec Ebental) ostane provizorno do definitivne odločitve v v naših rokah, potem Glina do izliva v Krko, Krka do 1 km severno od Reineggerja, potem administrativna meja Velikovskega glavarstva, Schildberg južno od Št. Pavla (St. Paul), Kasperstein, Walleggerkogel, gostilna Hansi, rob planote od Hart in Achalm do železniške postaje Etnovaške (Ettendorf) (ta postaja in železnica odtod v Št. Pavel sta nemški, demarkacijska črta se približa reki Labudu pri izlivu Cehlbacha, gre na sredi reke do kote 350 proti jugu, potem v dolini severno od Klesch, Močnik na Sv. Magdaleo (cerkev je nemška) kota 995, Hühnerkogel. (LDU.)

Velika boljševiska zarota v Zagrebu razkrita. Zagreb, 31. julija. Včeraj ponoči je policija zasledila v neki hiši na periferiji Zagreba nekega Diamantensteina iz Budimpešte, ki je zbral okoli sebe mnogoštevilno gručo najslabših elementov. Ta družba obstoja večinoma iz individujev, ki so bili že radi tatvine ali ropa kaznovani ali pa od policije preganjani. Diamantenstein je v svrhu svojega delovanja najel celo hišo in spravil v to hišo tiskovine, plakate in brušure revolucionarne vsebine. Vsebinska plakato je bila večinoma, naj ljudstvo ustane, naj odstrani vsa oblastva, naj oropa in pobere vse, kar pride pod roko ter vstvari boljševisko vlado. Brošure, plakati in letaki so po svoji vsebini proti jugoslovanski državi. V tej hiši se je tudi Diamantensteinu razen tega konfiscirala velika množina denarja, katerega je dobil Diamantenstein iz Budimpešte v svrhu agitacije in podkupovanja. S konfiskacijo tega materiala se je razkrila velika boljševiska zarota v Zagrebu. Ugotovilo se je, da je bila pobuna v Varaždinu v tesni zvezi z Diamantensteinovo akcijo. Diamantenstein in vsi njegovi drugovi, ki so po večini radi ropa ali tatvine predkaznovani, so pod ključem. Preiskava se nadaljuje.

Wilson za pospešitev dela na mirovni konferenci. Pariz, 31. julija. (Dun. KU.) Brezlično.) Iz Washingtona poročajo, da se je predsednik Wilson posvetoval v kapitolu s senatorji demokratske stranke in zahteval, naj

se pogajanja o mirovni pogodbi čim najbolj pospešijo. Z ozirom na evropski položaj da je nujno, da se mirovna pogodba in dogovor o zvezi narodov čim najprej podpišeta. V besedilu pogodbe pa, je izjavil Wilson, ni mogoče spreminjati ničesar.

Nad milijon zlata zaplenjenega. Maribor, 31. julija. Finančna straža v Špilju je zaplenila snoči dvema tihotapcema, ki sta hrvaška žida, 17 kilogramov zlatnikov. V dveh večjih vrečah sta imela francoske zlatnike po 100 frankov. V malih vrečah so bili turški, srbski, grški zlatniki in ameriški dolarji. Skupna vrednost se ceni približno nad en milijon kron. Zlato so našli finančni stražniki v Špilju pri preiskavi osebnega vlaka včeraj zvečer. Eno vrečo so našli v stranišču II. razreda, drugo pa v posodi za surovo maslo. Tihotapca so zaprli. Zlatnike so danes na davčnem oddelku mariborskega okrajnega glavarstva prešteli in bodo potem šele ugotovili končno veljavno vrednost zaplenjenega zlata. (Sl.)

Prosveta.

Pretekla sobota nam je prinesla koncert ge Mile Druževičeve in opernega kapelnika Ivana Brezovšeka iz Ljubljane. Pevske točke, ki jih je proizvajala ga Druževičeva so bile jako mučno izbrane, bil bi to lahko jako ljubeč šopek srbskih, hrvaških, slovenskih in čeških pesmi. Žal, da te cvetke niso tako duhte, žal, da jim je manjkalo onega čara, ki bi ga bili pričakovali. Res, pevkinja je bila indisponirana. Vsled tega tudi kolorature, ki so še najboljše na njej, niso uspeli. Glasek sam bi bil menda zadosten, vidi se tudi, da se je ga. Druževičeva šolala; da se je vendarle prav poredko tuintam razumela kaka besedica, je obžaljav nedostatek. Kar pa je uspeh najbolj kvarilo, je to, da ni bilo opaziti niti na enem mestu toplote; pevkinja sama se ni mogla ogreti. Vrstil se je glas za glasom, bilo je pa suho šeslavanje bi rekel, ne pa koncertno proizvajanje, kratkomalo bile so te pesmice mrtvi otroci, brez duše.

Če je mel večer vsekakor moralno dober uspeh, se moramo edinole zahvaliti opernemu kapelniku Brezovšek. Škoda da se mu je na oder postavila neka stara škrinja v obliki klavirja, ki je — ne morem reči donela — ampak rohnela kakor star počen lonec iz pleha.

Kljub temu se pa g. kapelniku ni le posrečilo, pokazati svojo veliko tehniko in spretnost pri vladanju klavirja, ampak s sredstvi, ki so mu bila na razpolago, iz vsacega komada napraviti to, kar je komponist čutil. Izrazitost Brezovšekovega igranja, njegova modulacija, to je ravno ono, kar je v pevstvu manjkalo g. Druževičevi, tako da tudi njegova res spretna podpora pri spremljanju pevskih točk, katere bi se bila morala ga. D. poprijeti in držati, ni mogla rešiti pevskih točk.

G. kapelnika Brezovšeka pa iskreno prosimo, da nas poseti v prihodnji zimski sezoni zopet; upamo, prepričani smo, da tedaj ne bo le moralni uspeh veliko boljši ampak bo tudi vse obče zanimanje polnilo prostore koncertne dvorane ki je bila tokrat pač škandalozno prazna. Našemu slavnemu občinstvu pa želim nekaj več zanimanja za umetnost; brezbriznost za godbo, ki se je kazala po skoraj praznem gledališču pri zadnji prireditvi, dajo slabo sliko v kulturnem ni veauju naših meščanov.

Razno.

Postritev potnih predpisov. Ministrski svet je sklenil, da se mora v bodoče pri izdajanju potnih listov postopati najstrožje, da se ne bodo dogajali neprijetni dogodki s tem, da se dajejo potni listi tudi ljudem, ki so kompromitirani.

Odmev mariborskega upora. Vsled sodelovanja pri zadnjem vojaškem uporu v Mari-

boru sta bila po prekem sodu obsojena na smrt dragonec Adolf Pogubevšek iz Loč pri Konjicah in pešec Karol Toplak iz Ptujске okolice, na deset let ječe pa dragonec Jakob Turk iz brežiške okolice. Oba na smrt obsojena so ustrelili v torek, 29. julija ob 8. uri na dvorišču topničarske vojašnice. Smrtno obsodbo so izvršili vojaki oddelka, ki je tudi sodeloval pri uporu. — Žalostne sadove radi brezvestno hujskanje.

Naredba celokupne deželne vlade za Slovenijo, s katero se svojem vojakov, vpoklicanih na orožne vaje, dovoljuje prispevek za preživljanje Svojem vojakov, ki so bili vpoklicani na orožne vaje, se dovoljuje za dobo orožne vaje prispevek za preživljanje po določenih naredbi z dne 19. decembra 1918., št. 219 Ur. l., oziroma naredbi z dne 2. aprila 1919., št. 434, odstavek III., Ur. l. Tudi za vlaganje prošenj veljajo določila teh dveh naredb.

LDU. St. Germain, 31. julija. (Dun.) (KU.) Bolgarska mirovna pogodba je izvzemši nekatere obmejne določbe dovršena. Nerešeno je še vprašanje Tracije in Dobrudže. O poslednji bi se imela vršiti direktna pogajanja med Romuni in Bolgari. O Traciji se poroča, da je po Venizelosovem prizadevanju Tittoni v svojem odporu proti grškim zahtevam procej popustil. Najbrže zaradi koncesij v Mali Aziji. Amerika pa še vedno zastopa zahtevo, da se mora pripustiti Bolgarijo k morju.

Demarkacijska črta v Banatu. Belgrad, 29. julija. Jugoslovansko-romunska demarkacijska črta se začneja v Banatu na severu 9 km jugozapadno od ogrskega mesta Mako, končuje pa se na jugu ob teku reke Nere. Na srbski strani demarkacijske črte se nahajajo kraji: Majur, Kerestur, Mirijevo, Nokrini, Nakofalva, Mali Kolmoč, Zombolja, Koča, Bonj, Ujvar, Bregfalu, Vitorija, Srbski Itebej, Istvan-föld, Sarjam, Kriva Bara, Soka, Veliki Gaj, Vatin, Veliki Sam, Lazumac, Kušice, Kaludjerovo. Od Kaludjerova se spušča črta na reko Nero, na koto 111 proti Leskovici. Na romunski strani demarkacijske črte stoje: Bolgar Teleb, Valkanj Istpremi, Nagi Olmos, Bobda, Aurel Naza, Magyar St. Marton, Otelek, Pardanj, Modoš, Banlok, Denta, Moravica, Jemn, Klokodja, Pomorište, Baradja, Vranj, Mirkovac, Mala Subotica, Nikolince, Najdač. Na levem bregu Nere se nahajajo: Leskovica, Zlatica, Tugovac, Sokolovac in ob Donavi Bazjaš. (Ldu.)

Velika nevihta in teča v mariborski okolici. 30. julija popoldne je nenadoma nastal velikanski naliv nad Mariborom in okolico. Padala je tudi debela, gosta toča. Škoda je velika. Sadje in vinogradi so silno trpeli.

Vzpostavitev zvez med Nemčijo in Jugoslavije Beograd, 30. julija. Med Nemčijo in Jugoslavijo se vzpostavijo takoj po ratifikaciji mirovne pogodbe zveze. Nemški poslanik pri naši vladi v Beogradu bi postal bivši socialistovski poslanec Wendel.

Konec madžarskega boljševisma. LDU. Dunaj, 30. julija. (ČTU.) „Neues Wiener Tagblatt“ poroča po izpovedih potnikov, ki so prišli iz Budimpešte: Na velikem zborovanju delavcev, ki je bilo v pondeljek v Budimpešti, so zahtevali vsi govorniki, naj sovjetska vlada takoj odstopi. Med demokrati in rdečo armado je bilo več spopadov, pri katerih se je streljalo od obeh strani. Tri osebe so bile ubite in mnogo ranjenih. Med številnimi aretiranci se nahajajo mnoge znane osebnosti, kakor bivši justični minister Balogh, Pavel Šandor Rakoczy, Hegečs in dr. Vsega skupaj je 60 talcev interniranih v parlamentu.

Listnica uredništva.

G. V. P. v Središču. Vaš dopis me je razveselil in ga bodem primerno vporabil. Razmere v Središču in Ormožu so nam znane prav dobro. Mi se borimo v obče proti navijanju cen, dokler je mogoče, pa nismo in nočemo biti osebni. Dobro vemo — hvalabogu —, da še imamo nekaj poštenih trgovcev in obrtnikov to vestno beležimo. Svaka sila do vremena.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru.

Delniška glavnica 15.000.000.

Centrala v Ljubljani.

Rezervni fendi nad 4.000.000.—

Podružnice v Splitu, Celoveu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¼% čistih.

☒ Daje trgovske in aprovizacijske kredite. ☒
☒ Izvršuje vse bančne transakcije. ☒

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Ptujskem listu“, ker je zelo razširjen in ga vsakdo rad čita.

Trgovci, gostilničarji in obrtniki! Pošljite nam inseratna naznanila. Sprejeti bomo mogli le omejeno število anons. Kdor torej prej pride, bo prej mlel.

Vabilo na naročbo.

Kdor želi, da se mu redno pošilja „Ptujski list“, naj prijavi svoj naslov upravništvu v Ptuj, Slovenski trg (stari rotovž) šte. 3, pritličje levo.

Naročba.

Komur smo dozdaj pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika.

Sprejme se: dve viničarski družini za **Mestni vrh** in ena viničarska družina za **Zavrče**.

Vpraša se pri g. F. C. SCHWAB, trgovec v Ptuj.

Za gospodarsko oskrbnico

želi vstopiti pri samostojni posestnici ali pa ravnotakem posestniku 32 letna vdova (mož v vojni padel). Ista jezdrava, skrbna, delavna in vseskoz zanesljiva. Tozadnevna pisma naj se pošljejo pod naslovom „Vestna sluškinja“ na upravo tega lista.

GOSTILNA
v nemški hiši v Ptuj
se odda v najem s 1. septembrom t. l.
Prošnje do 15. avgusta t. l. na odbor.

Kupi se:

mizna postelja za zložiti ali pa druga postelja iz mehkega lesa in preproga, 2 do 3 m široka in dolga. Ponudbe se naj pošljejo na občinski urad Breg pri Ptuj.

Na prodaj:

Dve plemenski kozi eno leto stari. — Vpraša se v Dražencih šte. 42.

GARJE srbečico, kraste, lišaje
uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštne prosto.
Prodaja in razpošilja s pošto
Lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Sposoben viničar
z eno, ali tudi z večimi delavskimi močmi, se takoj sprejme na večje posestvo, ozir. gorico pod jako ugodnimi pogoji. Vstop takoj ali pozneje. Naslov pove uprava „Ptujskega lista“.

Miši - podgane - stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porabljaate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 6—, za podgane in miši K 6—, za ščurke 6 K; posebno močna tinktura za stenice 6 K; uničevalec moljev prašek proti ušem v obleki in perilu, proti mravljam, proti ušem pri perutnini K 3; prašek proti mrčesom 5 K; mazilo proti ušem pri ljudeh 3 K; mazilo za uši pri živini 3 K; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 3—, Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 112, Petrinjska ulica 3.

VINO

rizling in dalmatinsko

od 56 l naprej, ter sadjavec in kisla voda razpošilja po najnižji ceni podjetje Silva vrelec, Guštanj. Kupijo se stari zamaški.

Brata Vošnjak, Ptuj
trgovina z usnjem, čevlji in surovimi kožami.
Goveji in telečji boks, chevreaux, .: podplati, notranje in zgornje usnje, usnje za konjsko opravo.
Elegantni boks-calf in chevreaux čevlji. — Fini čevlji iz črne in rujave teletine. — Navadni čevlji iz rujave kravine, podplatni in podpetni cveki, dreta, platno.

FRANJO ČUČEK, PTUJ
veletrgovina z vinom
priporoča vsakovrstna vina, haložka, posebno zavrčka in ljutomerska, kakor tudi izvenštajerska po dnevnih cenah.
Prodaja se v posameznih sodih in na cele vagone in sicer v sodih kupčevih, ali pa se sodi za pošiljatev posodijo.
Istotako priporoča svojo zalogo desk in vsakovrstnega rezanega lesa, dalje cementa, apna in premoga.